

A person is sitting on a wooden bench, looking away from the camera. They are positioned under the large, dark shadow of a tree. In the background, a vibrant rainbow is visible against a hazy, colorful sky. The overall mood is contemplative and serene.

KOLIKO ČOVIKU MALO TRIBA...

KAKO ČOVIKU MALO TRIBA...

Pozdravite mi Mira! Tako Dalmatinci, već moji prijatelji na daljinu, pozdravljaju mene ako ja ne razgovaram s njima, nego moja mater. Moji poslovni parteri, u biti više prijatelji. Biti Dalmatinac. To sam oduvijek želio. O, kako ćemo, lako. Što im fali. Jedino povjerenje u drugoga. Kada nisi njihov. Kada izgradiš to povjerenje, a treba ti dugo vremena da se to ostvari, onda te cijene i poštuju kao malo tko. Treba s njima znati? Biti iskren. Biti čovjek.

Šetamo Jakša i ja u potrazi za olovom za ribički pribor i mališu stisne, onako da bi se ispišao nasred ceste. Nema druge solucije nego u lokalnu gostionu. Uvijek isključivo domaći. Nema turista, padobranaca, ko' nas. K tome igra Hajduk. Jakša mora na WC i već hopsa na mjestu držeći se za raketu. Prolazimo terasu na kojoj je veliki TV i ekipa gleda Hajduka koji vodi 2:0, protiv nekog. Proletimo da nas nitko nije opazio, jer je to događaj tjedna. Svi ukipljeni, bez daha i dozom zadovoljštine. Hipnotizirano gledaju.

Ušavši u gostionu, ne veliku, s povećim šankom i par sjedećih mjesta, nezaposlenom konobaricom i gazdom pove-

će duge kose, vezane u rep, gledaju isto na manjem televizoru, unutar gostione. Jakša više ne može durati, a ja iz pristojnosti zamolim konobaricu mali espresso. Gazda za šankom nešto promrmljao. Ja ga zamolim da ponovi. Kaže on da su u gužvi i da ne stignu podvoriti. Jakša je otišao pustiti svoj slapić koji se skoro pretvorio u poplavu njegovih gaća. Konobarica s mobitelom u ruci, tipkajući nezainteresirana za bilo što osim svog mobitela, bezbrižno stoji naslonjena i nezaposlena.

Ne dam se ja. Može onda pivo, rekoh. Razmišljam. Sada ona treba nabrojati, a ja izabрати, brzo se prebacujem na gemišt. Gazda me pogleda preko one stvari i klime konobarici. Ja sjedam do njega na šank. Jakša se vraća olakšan, a ja već otpio pola gemišta, zamolim konobaricu da naplati i uz to je zamolim da da gazdi piće. Ispadne mi tri eurića, dva je gemišt, jedan konobarici za sreću. Dobijem od nje srdačan osmijeh. Nije me se mogao otarasiti. Gazda neće ništa i počinje s čakulom. Od kuda ste? Jeste samo u prolazu?.... Pitam još jedanput je li bi želio popiti gemišt, a on me zamoli cigaretu. Ja mu dam i nastavimo čakulu. Srknem gemišt do kraja i ponudim ga da si uzme još koju cigaretu. Uzima samo jednu. Kaže da će mu biti dosta. Jaki i ja opet brzinom munje prolazima kraj tribina na terasi i nastavljamo dalje svojim putem.

Idući dan Maks i ja smo dobili zadatak da se odvezemo do trgovine s popisom koji je mogao zapamtiti Maks. Meni je već ishlapio nakon tridesetak sekundi. Imajući povjerenja u njega, krećemo put trgovine. Nekih dva kilometra. Prolazeći kraj gostione, gdje smo ja i Jakša uletili na Hajdukovu stranu tribina, netko maše. Neočekivano, ali maše. Gazda s osmijehom na licu pozdravlja. Nije bilo druge nego stati i cmrknuti gemišt. Maks se odlučio za odlazak po to nešto sitno stvari u trgovinu. Ja sam se fino razvalio, kao oni, da nisam furešt. Gazda šalje konobaricu istu onu od sinoć. Ali ovog puta nasmiješena i ljubazno me podvori, rekavši da je gazda pitao, želim li što popiti na njegov račun. Naravno, to se iz pristojnosti ne odbija. Maks dolazi, sjeda i naručuje sebi sok. Ubrzo ja cmrknem taj gemišt, Maks sok, vraćam gazdi rundu na što se on zahvali, ali odbija. Nastavljamo dalje svojim putom, putem kući. Naravno uz pozdrave s gazdom.

To je samo jedan od dokaza da se s Dalmatincima da. Ustvari su oni najbolji ljudi što nastanjuju našu državu. Upoređujući kroz posao što radim, razne stranke iz različitih dijelova Hrvatske. Nema ih boljih od Dalmatinaca. Kada se stvori to povjerenje, nema da oni odu kod nekog drugog otišnuti. Ako ja ne mogu, to onda ne mogu niti oni. Pitaju za savjet gdje da upute stranku i neće se zezati s njom, ako to mi ne možemo odraditi. To je i više nego ljudski. To nadilazi pravila poslovanja. Tu se osjeti ono nešto. Veliko...

Jedva sam ih odgovorio da ne dolaze poslije potresa. Svi oko i u Trogiru su se skupili i dogovorili da će poći za Sisak da nam pomognu oko tiskare. Svi su oni inače konkurencija. Tada nisu bili. Bili su ljudi. Kada bi to bilo moguće u našim krajevima ili sjeverno ili Istri ili Slavoniji. Nikada. Barem ja nikada kroz poslovanje nisam osjetio tu privrženost, osim kod njih. Dalmatinaca. Tako da na ostale neću trošiti riječi. Jedva sam ih odgovorio, nazivajući jednog po jednog i objašnjavajući da to nije posao za nas, nego za tehničare. Niti imamo te specijalne alate, niti znamo. Ali su me zamolili da barem dođem do njih “doli” s obitelji dok se to ne smiri. Naravno da sam odbio. Ipak mi je dom tu. U Sisku. Tu njihovu toplinu i odanost, mi možemo samo sanjati. Svi nas pozivaju da dođemo van sezone kada poželimo. Samo smo jedanput bili u Zadru, jer je taj čovjek toliko inzistirao kroz godine, da nije više bilo smisla obijati. Već polako smo ispadali da nas boli ona stvar. Ugošćeni kao kralj i princeza, s dvije dvorske lude, prihvatili smo njegov poziv i otišli na par dana putem Zadra.

Nevjerovano je to, što te ljude s kojima surađuješ nikada fizički nisi upoznao, a nazovu te da te pitaju kako si, nevezano za posao. Ma, svaka im čast.

Tu je i naš gazda Ivan kod kojeg smo smješteni već treću ili četvrtu godinu za redom. Koliko čovjeku malo treba da

bude čovjek. Toliko malo da te kupi kao štrucu kruha. Tih par toplih riječi dobrodošlice, ta čaša vina ili soka za djecu. Cijela obitelj ti želi da se osjećaš bolje nego kod svoje kuće. Nikada osim Mljeta, prije dvadesetak godina, nisam ponovio isto mjesto ljetovanja. Ali ovdje nismo gosti, nego prijatelji. Neku večer nas je počastio prefinom večerom, dagnje na crvenom i orade na gradele, pa malo skuša i pohani sladoled za desert. Po zanimanju kuhar ima malu kužinu i vrt toliko zelen, da ne vjeruješ da si na jugu Hrvatske. Toliko su obični ljudi i pristupačni da moraš biti prijatelj s kojim si već u prvoj ćakuli pričao tako opušteno bez maski. Prekrasno. Prekrasni ljudi. Jebi ga uz sve njih i ja sam prekrasan. Uz to sve i desetak bicikala, supovi, kajak, sve za svoje goste. Smeće, ne daj bože da ga ti sam odneseš u kontejner, posteljina i ručnici kad god ti trebaju uz njihova svakodnevna pitanja je su li nam potrebni. Apartmani kao iz bajke, prekrasno uređeni da ti apsolutno ništa ne treba. U frižideru par piva i puna posuda s različitim voćem. Kao znak dobrodošlice. Večera kad god želiš. Dogovoriš se dan prije ili ujutro što bi za večeru i Ivan to rješava sa zadovoljstvom. Čak poznajemo nekoliko zajedničkih prijatelja hoćeš iz Dubrovnika ili Siska. Jednostavno smo prijatelji koji se poštivaju. Prekrasna obitelj, o kojoj svašta znamo kroz ćakulu, kao i oni o nama. Nema ništa s visokog. Ja sam gazda, a vi gosti. Prekrasno za doživjeti. Nikad nisam mislio da ću naletjeti na takvu dobrodošlicu, takvu da mi je i selo priraslo srcu. Kako ne bi kada netko ostavi na tebe takav prvi dojam.

A svašta sam doživio. Gdje ti pokažu gdje ti je apartman, bez metle i jednim ručnikom i tutnu ti kućni red u ruke. Nabijem ih. Nikada niti blizu njihovih apartmana ne bi želio biti. Jadni, ali bespomoćni u toj svojoj aroganciji. Kada tako krene netko prema tebi kojem ostavljaš pozamašnu svoju love, ne ostavlja ti puno mjesta da budeš čovjek s početka priče. Ostaje ti samo da mu ponudiš da ti se napase tvojih muda i zabije tu lovnu koju si mu dao u guzicu na lijepo sjećanje na tebe. Jeb'o pare. Nabijem ih takve.

Ima još jedna strana. Kada se praviš pametan na njihovom terenu, bolje da te nema.